

er Tilfældet, er Institutionen dødsdødt med det samme, og det var derfor Regeringen magtpaaliggende at faa dette Spørgsmaal, om denne Stemning er til Stede, bevaret, inden Regeringen tog Sagen i sin Haand. Som ærede Medlemmer ville se, er Svaret nu kommet igennem Fællesrepræsentationen for Haandværk og Industri, og Svaret lyder paa, at den Tanke, som ligger til Grund for Forslaget, mødes med Sympathi, man kan sige i det hele af Industri og Haandværk.

Den Kamme, som er brugt for Enighedskamre i det foreliggende Forslag, er egentlig givet af sig selv. Det er ikke andet end Voldgiftsorganisationen, saaledes som den maa blive, og derfor spiller det for saa vidt en mindre Rolle, at den tykke Lov, som har ligget til Grund for dette Forslag, ikke har virket saa længe, at man der har vundet Erfaring for, hvorledes Enighedskamrenes Organisation vilde træde frem i Livet. Som jeg har sagt, jeg tror ikke, man kan finde nogen anden Maade at ordne denne Sag paa; den er givet af sig selv, fordi det kun er Voldgift, der er ifklædt en retslig Form. Det har imidlertid ikke forbaudet mig, naar der har hævet sig enkelte Stemmer mod dette Forslag, og at disse Stemmer navnlig ere komne fra Kjøbenhavn. Der har jo, som allerede omtalt fra flere Sider, i den sidste halve Snes Aar været arbejdet meget ivrigt paa Oprettelsen af Voldgiftsretter, frivillige Institutioner, som skulle søge at mægle i Stridigheder af et vist Indhold mellem Arbejdsgivere og Arbejdere. Det er for saa vidt jo et urigtigt Navn, naar man har kaldt det Voldgiftsretter, idet den Afgørelse, de komme til, ikke er eksigibel, ikke noget, der kan fremtvinges ad eksekutiv Vej. Men Afgørelsen har alligevel sin store Betydning, fordi Parterne gaa til at forlange denne Afgørelse med den bestemte Erklæring i Forvejen, at de høje sig for Voldgiftsrettens Kendelse. Det Arbejde, som saaledes er gjort her i Kjøbenhavn, til lægger jeg meget stor Betydning og har stor Respekt for. Der er derigennem tilvejebragt et Samarbejde mellem Mestre og Svende, som jeg ikke stønner andet end har stor Betydning og er meget glædeligt. Det vidner om, at man der har nærmet sig til hinanden, og det gjorde mig ondt, naar det ærede 1ste Medlem for 6te Kreds (Koch) i Forbindelse netop med disse Voldgiftsretter talte om Fjendskabet mellem Arbejdsgivere og Arbejdere. Jeg vil hellere se saaledes paa Sagen, at man er kommen noget bort fra dette Fjendskab, som har været stærkt fremmetidligere, at man nu har søgt at finde hin-

anden, og at dette virkelig er lykkedes i adskillige Sag. — Det ligger saa nær for Mestrene i disse Sag at komme ind paa den Tankning, at naar man nu ad Lovgivningens Vej vil organisere Arbejdsretter og Enighedskamre, saa maa man dermed de frivillige Voldgiftsretter ihjel. Det er ganske sikkert, som min ærede Kollega ogsaa har fremhævet, at i og for sig er dette slet ikke nødvendigt. Voldgiftsretterne og Arbejdsretterne kunne bestaa ved Siden af hinanden i bedste Enighed. Men noget andet er det jo, at den store Opfordring, der kan være til at danne Voldgiftsretter og fæstne de Voldgiftsretter, der allerede ere dannede, vil tabe sig noget, naar Lovgivningen gaar hen og opretter Arbejdsretter.

Jeg kan altsaa godt forstaa den Frygt, der har været fremme i saa Henseende, og den Modstand, der er kommen frem som Resultat af denne Frygt, men jeg tror alligevel ikke, den er paa rette Plads, og heller ikke, at den vil kunne naa at hyde nogen nævneværdig Modstand imod dette Lovforlags videre Gang. Det ligger for en stor Del i, at man sætter Betydningen af Voldgiftsretter for højt. Det, som Voldgiftsretter nu en Gang navnlig kunne beskæftige sig med, er Forstaaelsen af Priskuranter. Saaledes som dette har udviklet sig, arbejdes der nu i mange Forhold efter Priskuranter, der ere vedtagne af Repræsentanter for Mestre og Svende — det første Stridt, som blev gjort netop til et Samarbejde mellem Mestre og Svende — og her ere Voldgiftsretterne fuldstændig paa deres Plads. Naar det gælder om at fortolke Priskuranten, om at paavise, under hvilket Nummer i Priskuranten et bestemt Arbejde falder, er det netop Voldgiftsrettens Sag at afgøre dette, og der vil vanskeligt kunne findes et andet Sted, hvor det kan faa saa fyldestgørende Afgørelse som netop ved de frivillige Voldgiftsretter. Derfor tror jeg ogsaa, at de ville vedblive at bestaa ved Siden af Arbejdsretterne, men maaske nok med noget begrænset Virksomhed, thi komme vi ud over dette Omraade til andre Stridigheder mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, saa maa Voldgiftsretterne ikke mere til. Gælder det Stridigheder hidrørende fra, at den ene nægter at opfylde en Forpligtelse over for den anden, uagtet han maaske erkender, at den er til Stede, er det en Selvfølge, at Voldgiftsretten intet kan udrette; der maa Arbejdsretten træde til. Og komme vi endelig ind paa Enighedskamrenes Omraade, er det ligeledes en given Ting, at Voldgiftsretterne, hvor meget de end ville udvikle sig, ikke kunne slaa til. Voldgiftsretterne ere jo nemlig saaledes be-